

KJAK

Tað dregur á luftina um grønu umhvørvisvinarligu Tórshavnar kommunu

Marin Katrína Frýdal

býráðslimir fyri Tjóðveldi

Tá ið nývalda býráðið tók við á nýggjárinum í fjør varð avgjørt at leggja tær triggjar nevndirnar, Byggi- og býarskipanarnevndin, Tekniska nevnd og Heilsu- og umhvørvisnevndin, saman í eina nevnd, undir heitinum Tekniska nevnd. Arbeiðið við hesi stóru nevndini hevur ikki gingið so væl sum ætlað, og nú býráðið hevur skipað seg við meiriluta og minniluta, avgjórði meirilutin at venda aftur til triggjar nevndir, Byggi- og býarskipanarnevndin, Tekniska nevnd og Umhvørvisnevnd.

Hesum tók Tjóðveldi eisini undir við, men skeyt eg upp á býráðsfundi, at meira hóskiligt var at nevna Umhvørvisnevndina fyri Náttúru- og umhvørvisnevndin, tá ið nevndin eisini skal umsita náttúru og frilendi. Hesum tók meirilutin undir við og býráðið samtykti. Líka so nóg,

sum eg gleddist yvir hetta, líka so hørm gjørdist eg, nú meirilutin í býráðnum hevur slept ætlanini um at brúka sjóhita til at hita gamla Salt-sølubygningin við, ið býráðið hevur samtykt at endurnýggja fyri tiggjutals milli-ónir.

Royndirnar við sjóhita frá Boðanesheiminum eru ómetaliga góðar, og sum skilst, so er avloppshitin so mikið nógur, at borið hevði til at hitað fleiri bygningar upp við somu skipan. Tað verður eitt av málunum eg fari at taka upp í Náttúr- og umhvørvisnevndini; tað at fáa kannað møguleikarnar og kostnaðin fyri at hita røktarheimini omanfyri Boðaneshamarin við sama sjóhita.

Men sigast má, at hugstoytt var tað á býráðsfundinum hóskvøldið, tá ið góða og framskygda ætlanin at hita stóra Saltsølubygningin við sjóhita soleiðis bara við einum pennastrokei varð spard burtur, av tí einfaldu orsök, at samlaði kostnaðurin fyri høvuðsumvælingina gjørdist meira enn ætlað. Her vóru ongar framrokningar av rakstrarútreiðslum, kostnyttukanningum ella annað fyri hendi, sum kundi laðað uppundir avgerðina.

Saltsølubygningurin á Vestaru bryggju skal hýsa virksemi, ið hevur samband við sjógvin, og ætlanin er at hýsa nýskapandi og fram-

eftirhugsandi virksemi. Bygningurin verður innrættaður soleiðis, at hann kann brúkast til ymiskar tørvir, og til fleiri smærri og kanska onkra miðalstóra fyrirkøku. Treytin er tó, at fyrirkøknar í høvuðsheitum skulu arbeiða við sjóvinnu og menning av hesari. Talan er um eitt íverksetarahús við tí høvuðsaðalmáli at skapa eina samanrenning millum sjógv og nýhugsan. Eftir mínum tykki eigur høvuðstaðarkommunan at ganga fremst í nýskapen og tora at váða og flyta mørk. Við at nýta sjóhita í hesum gamla og stóra bygningi hevði verið ein uppafstur størri politiskur boðskapur um, at her er talan um veruliga nýhugsan og íverksetan.

Tórshavnar kommuna við borgarstjóranum á odda hevur lutikið á fleiri altjóða tiltøkum, har borðreitt hevur verið við fleiri umhvørvisvinaligum tiltøkum ogloysnum, t. d. upphitingin av Boðanesheiminum við sjóhita, gjaldfríu Bussleiðina og týðandi arbeiði við góðkenning av spillivatsnætanum. Grønu loysnirnar hjá Tórshavnar kommunu hava m.a. givið íblástur hjá øðrum norðurlenskum høvuðsstøðum og ætlanirnar vórðu eisini vístar fram á stóru altjóða umhvørvisráðstevnunni í Rio de Janiero. Men við nýggja meirilutanum eri eg stúrin um, at grønar

Náttúru- og umhvørvisnevndin í Tórshavnar kommunu: Halla Samuelsen, Bjørghild Djurhuus, Sigrún Mohr, Elin Lindenskov og Marin Katrína Frýdal

umhvørvisvinarligar loysnir skjótt eru ein farin tíð.

Men tó livir vónin enn í mær, um at býráðslimir fara at hugsa seg um enn einaferð og fara at koma aftur í býráðið við málinum. Tí hóast alt, so glógvaði neistin í nøkrum teirra á býráðsfundinum, sum talaðu fyri sjóhita og sum eisini tóku undir við mínum soljóðandi broytingaruppskoti, sum tíverri fall; “Mælt verður til, at bygningurin burturav verður upphitaður við sjóhita, og at málið verður beint aftur í

Vinnunevndina til at útvega neyðuga figging.”

Nýggja Náttúru- og umhvørvisnevndin skal fyrisita mál, ið sambært lóggávu, kunngerðum og reglum um umhvørvisvernd og fyriskipanum eru løgd undir kommununa, og skipar fyri teimum arbeiðum, sum skulu verða gjørd í hesum sambandi. Nevndin fyrisitar eisini málsøkini náttúra, umhvørvi, frilendi, framtíðar orka, umhvørvismál v.m.

Tað verður spennandi at fara til verka í nýggju Náttúru-

og umhvørvisnevndini, tí hóast nógv gott er gjørt og avrikað seinastu tvey valskeiðini, so er ivaleyst at tríva í, og nógv liggur eisini á láni. Haldi, at tað er ein framíhjárættur at hava høvið til at arbeiða framímóti at gera kommununa til eitt enn betri náttúru- og umhvørvisvinarligt stað, sum vit við stoltleika eiga at kunna lata úr hondunum til næsta ættarliðið.

Við náttúru- og umhvørviskvøðu

Suðuroyggin sum setursskúla- og eftirskúlaoyggj

Gunvør Balle

tingkvinna fyri Tjóðveldi
18. august 2014

Tjóðveldi man hava lagt uppskot fram um at stovna eftirskúla einar 5-6 ferðir seinastu árin, og tað fara

vit at gera hesa tingsetuna við. Men “tøgn kemur ikki á ting” sigur gamalt orð - ella vit kunnu eisini siga “it takes two to tango”, tí um suðringar veruliga ynskja ein eftirskúla í oynna, er neyðugt at leggja trýst á landsins myndugleikar. Eg ivist ikki í, at suðringar eisini kunnu standa saman og vísa sama framtakssemi, tá ið ræður um at skipa ein framtíðar eftirskúla, sum vit hava sæð við setursskúlanum.

Í nýggjasta skúlablaðnum bjóðar Suðuroyggin skúlum norðanfjørðs av við einum frískum og freistandi tilboði. Vit vilja gera Suðuroynna til

setursskúlaoyggj! Eitt frálíkt átak frá suðringum, ið bjóða seg fram, at skipa fyri setursskúla fyri aðrar skúlar í landinum og vísa á søgullig pláss, áhugaverd søvn og náttúru- og mentanarupplivingar. Tað eru júst teir somu tankarnir, ið liggja aftanfyri hugsjónina um at stovna eftirskúla í Suðuroy. Tá Eysturoyar- og Sandoyartunnilarnir eru komnir um nøkur ár, er Suðuroyggin einasta oyggj, ið kann kallast “fjarskotin” frá restini av meginlandinum, ið tá er bundið saman. Hetta letur upp fyri heilt nýggjum møguleikum og her fara

suðringar ikki at liggja sjóvarfallið av sær. Kenslan av at royna flogið burtur frá foreldrunum er stórur partur av dreyminum hjá unglinginum, ið fer á eftirskúla. Harvið er fyrsta fortreyt hjá eftirskúlanum í Suðuroy longu uppá pláss. Men skúlin sjálvur - innihaldið, umhvørvið, næmingabústaðir - hevur sjálvsagt størstan týdning.

Innihaldsliga haldi eg tað hevði verið áhugavert at skipa skúlan í tvær breytir og nakrar felags ástøðiligar valgreinir. Talan kundi verið um eina listabreyt og ein náttúrubreyt. Listabreytin

bjóðar myndlist, skrivning, tónleik og sjónleik og á náttúrubreytini verður undirvíst í náttúru, tilfeingi og upplivingum. Umframt felags vallærugreinirnar føroyskt, danskt, enskt, støddfrøði og samfelagsfak, átti íverksetan at verið kravd felags lærugrein hjá báðum breytunum. Hugsí, at eitt av endamálunum hjá einum føroyskum eftirskúla skal vera, at stimbra tey skapandi evnini og geva næmingunum sjálvsálit og hug til at brúka hesi evni. Um skúlin skal eydnast má hann vera fram-søkin og seta høg krøv til lærarar og næmingar og

stimbra undir at flyta egin mørk.

Um løgting og landsstýrið - saman við suðringum og kommunum í øllum landinum - megna at seta beina kós móti einum føroyskum eftirskúla, so kann hann gerast veruleiki innan fá ár. Tá fara vit at geva teimum uml. 130 føroysku ungdomunum, sum á hvørjum ári fara á eftirskúla í Danmark, eitt spennandi og mennandi eftirskúla tilboð heima hjá okkum sjálvum. Tað valið skylda vit heilt einfalt okkara ungdomi.